

19

2 חטיב 1 פ3

88195
57710

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למתמטיקה ולמדעי המחשב

בחינה בקורס מתמטיקה בדירה (88-195)
תשנ"ז, סמסטר א' מועד ב'

מרצה: פרופ' י. שויקה

זמן: שעתיים

הוראות: אין להשתמש בחומר כתוב

1. א. הראה (ללא בנייה מפורשת של טבלת אמת, אם אפשר) שהפסוק הבא הוא טאוטולוגיה:

$$A: (p \Rightarrow (q \Rightarrow r)) \Rightarrow [(p \Rightarrow q) \Rightarrow (p \Rightarrow r)]$$
- ב. הסק מכאן את הצורה הדיסיונקטיבית נורמלית של אותו פסוק.
 ג. האם יש צורה דיסיונקטיבית נורמלית לפסוק $\sim A$ - אם כן, מצא אותה; אם לא, נמק.
 ד. מצא פסוק המכיל רק את הקשרים $\Rightarrow$ וטבלת האמת שלו היא:

P	q	A
T	T	F
T	F	T
F	T	F
F	F	T

2. א. הסבר בדיוק מה הוא טיעון וכיצד בודקים אם טיעון הוא תקף (הקפד על הניסוח!)
 ב. הראה שאם הטעון הבא שבצד ימין תקף, אז גם הטיעון שבצד שמאל תקף לכל פסוק B שהוא:

A_1	A_1
A_2	A_2
A_3	A_3
$\sim M$	M
B	

- ג. האם יתכן שהטיעון תקף והמסקנה לא נכונה? אם כן, תן דוגמא; אם לא הוכח.
 ד. מהו מספר הקשרים בעלי 4 משתנים? ובאופן כללי בעלי n משתנים?

272 2 f3

מחלקת 93'32 88-195

מ' 54e
מ' 382 ב'

3. א. נגדיר פעולה $\square$ על קבוצות לפי $A \square B = (A \cup B) - (A \cap B)$
1. חשב $A \square A$, $A \square \emptyset$, $A \square -A$, $A \square U$
  2. קבע (תוך הוכחה) אם הפעולה $\square$ דיסטריבוטיבית כלפי האיחוד, היינו: $A \square (B \cup C) = (A \square B) \cup (A \square C)$
  - ב. האם יתכן שקבוצות A, B יקיימו $A \in B$ וגם $A \subseteq B$? האם ייתכן, ומתי, שקבוצה שווה לקבוצה החזקה שלה?
  - ג. הראה שלכל קבוצה לא ריקה, יש פונקציה חד-חד ערכית ממנה אל קבוצת החזקה שלה.
  - ד. יהי R יחס בינרי על A , s הסגור הטרגזיטיבי שלו. הוכח כי $S = \bigcup_{i=1}^{\infty} R^i$
- חשב בהתאם לנוסחה זו את הסגור הטרגזיטיבי של היחס הבא (על קבוצת המספרים הטבעיים $1 \leq n \leq 10$):
- $$R: \{(7,5), (4,3), (8,3), (1,4), (4,8), (1,7)\}$$

4. א. תהי S קבוצה חלקית למספרים הממשיים E , ותהי $A = \{f: S \rightarrow R, \text{שלמה}\}$ ונגדיר יחס בינרי W על A לפי fWg אם $f(x) \leq g(x)$ לכל $x \in S$.
1. הראה כי W סדר חלקי חלש, תמיד (לכל S).
  2. תן דוגמא של S עבורה W לינארי, ודוגמא אחרת עבורה אינו לינארי.
  3. בדוק תוך הוכחה, בהתאם לקבוצה S , מתי הטענות הבאות מתקיימות או לא מתקיימות:
יש מינימום ל- A ; יש מקסימום ל- A ; W הוא צפוף; W הוא סדר טוב.
- ב. הוכח שבכל קבוצה סדורה היטב יש לכל אבר (שאינו מקסימום) עוקב ישיר, אך לא תמיד נכון שלכל אבר (גם אם אינו מינימום) יש קודם ישיר.

5. א. תהי $A = \{n: 1 \leq n \leq 10\}$
1. תן דוגמא של יחס שקילות בעל אינדקס 3 על A .
  2. יהיו: $A_1 = \{2,5,7\}$, $A_2 = \{1,5,8,9\}$, $A_3 = \{1,2,4\}$. תאר את הפירוק שקבוצות אלה משרות על A . כמה קבוצות לא ריקות יש בפירוק זה?
  3. תהי B קבוצת החזקה של A , מסודרת סדר חלקי לפי הכלה. תן דוגמא של שרשרת מקסימלית ב- B , ושל אנטי-שרשרת בעלת 5 אברים לפחות, כך שחתוך כל אבריה אינו ריק.
- ב. תהי $f: A \rightarrow A$ כאשר A אינה ריקה. קבע תוך הוכחה: האם ייתכן ש- f שלמה וחזי'ע אך לא על? שלמה ועל אך לא חזי'ע? על וחזי'ע אך לא שלמה?

בהצלחה